OTSUSED

KOMISJONI OTSUS,

19. jaanuar 2011,

mis käsitleb teatavate kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemide samaväärsust ning teatavate kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste auditeerimistegevuse üleminekuaega Euroopa Liidus

(teatavaks tehtud numbri K(2011) 117 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2011/30/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta direktiivi 2006/43/EÜ, mis käsitleb raamatupidamise aastaaruannete ja konsolideeritud aruannete kohustuslikku auditit ning millega muudetakse nõukogu direktiive 78/660/EMÜ ja 83/349/EMÜ ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 84/253/EMÜ, [1] eriti selle artikli 46 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt direktiivi 2006/43/EÜ artikli 45 lõikele 1 peavad liikmesriikide pädevad asutused registreerima kõik kolmandate riikide audiitorid ja auditeerivad üksused, kes esitavad auditiaruandeid väljaspool ühendust registreeritud äriühingu raamatupidamise aastaaruande või konsolideeritud aruande kohta ning mille kaubeldavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda ühenduse reguleeritud turul. Direktiivi 2006/43/EÜ artikli 45 lõikes 3 nõutakse, et liikmesriigid peavad allutama sellised registreeritud audiitorid ja auditeerivad üksused oma avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemile.

(2) Komisjoni 29. juuli 2008. aasta otsusega 2008/627/EÜ (mis käsitleb teatavate kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste auditeerimistegevuse üleminekuaega) [2] lubati kõnealuse otsuse lisas loetletud kolmandate riikide audiitoritel ja auditeerivatel üksustel jätkata oma tegevust Euroopa Liidus seoses ajavahemikul 29. juunist 2008 kuni 1. juulini 2010 algavate majandusaastate raamatupidamise aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid käsitlevate auditiaruannetega.

(3) Komisjon on viinud läbi otsuse 2008/627/EÜ lisas loetletud kolmandate riikide ja territooriumide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemide hindamised. Hindamised toimusid audiitorite järelevalveasutuste Euroopa eksperdirühma kaasabil. Nimetatud kolmandate riikide ja territooriumide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemide põhimõtteid hinnati vastavalt direktiivi 2006/43/EÜ artiklites 29, 30 ja 32 sätestatud kriteeriumidele, mida kohaldatakse liikmesriikide audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemide suhtes. Liikmesriikide ja kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemide vallas tehtava koostöö lõppeesmärk peaks olema üksteise järelevalvesüsteemide suhtes vastastikuse usalduse saavutamine süsteemide samaväärsusele tuginedes.

(4) Kõnealuste hindamiste põhjal näib, et Austraalia, Kanada, Hiina, Horvaatia, Jaapani, Singapuri, Lõuna-Aafrika Vabariigi, Lõuna-Korea ja Šveitsi audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemid toimivad direktiivi 2006/43/EÜ artiklites 29, 30 ja 32 sätestatud eeskirjadega sarnaste eeskirjade alusel. Seepärast on asjakohane lugeda nimetatud kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemid samaväärseteks liikmesriikide audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemidega.

[1] ELT L 157, 9.6.2006, lk 87.
[2] ELT L 202, 31.7.2008, lk 70.

(5) Lõuna-Aafrika Vabariigi õigusaktide kohaselt peavad Lõuna-Aafrika pädevad asutused teabe edastamiseks liikmesriikide pädevatele asutustele saama eelneva nõuoleku audiitorilt või auditeerivalt üksuselt. Kõnealune eelneva nõusoleku nõue võib raskendada direktiivi 2006/43/EÜ artikli 46 lõike 1 tõhusat rakendamist. Seni kuni tehakse vajalikud muudatused Lõuna-Aafrika õigusaktidesse, peaksid liikmesriikide pädevad asutused selliste audiitorite ja auditeerimisüksuste registreerimisel, kes esitavad auditiaruandeid Lõuna-Aafrikas registreeritud äriühingute kohta, nõudma, et audiitorid ja auditeerivad üksused loobuksid eelneva nõusolekuga seotud õigusest.

(6) Ameerika Ühendriikide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemid toimivad direktiivi 2006/43/EÜ artiklites 29, 30 ja 32 sätestatud eeskirjadega sarnaste eeskirjade alusel. Ameerika Ühendriikide pädevad asutused ei pea liikmesriikidega tehtava koostöö lõppeesmärgiks vastastikuse usalduse saavutamist liikmesriikide audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemidega tegelevate pädevate asutustega. Seni kuni puudub vastastikune usaldus, ei saa liikmesriigid täielikult ja püsivalt kohaldada artikli 46 lõike 1 sätteid audiitorite ja auditeerivate üksuste suhtes, kes esitavad auditiaruandeid Ameerika Ühendriikides registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta. Seepärast tuleb läbi vaadata Ameerika Ühendriikide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemid, et hinnata edusamme vastastikuse usalduse saavutamisel. Seepärast tuleks käesoleva otsuse kohaldamisaega Ameerika Ühendriikide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemide suhtes piirata ja otsuse kohaldamine tuleks lõpetada 31. juulil 2013.

(7) Kui komisjon on võtnud vastu otsuse selle kohta, et kolmanda riigi või territooriumi audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemid on samaväärsed vastavalt direktiivi 2006/43/EÜ artikli 46 lõikele 1, võivad liikmesriigid vastastikkuse põhimõtte alusel lõpetada artikli 45 lõigete 1 ja 3 nõuete kohaldamise kõnealuse kolmanda riigi või territooriumi audiitorite ja auditeerivate üksuste suhtes või kõnealuseid nõudeid muuta. Tingimused, mille alusel artikli 45 lõigete 1 ja 3 nõuete kohaldamine lõpetatakse või kõnealuseid nõudeid muudetakse, tuleb sätestada direktiivi 2006/43/EÜ artikli 46 lõike 3 kohases vastastikkusel põhinevas töökorralduses liikmesriigi ja asjaomase kolmanda riigi või territooriumi vahel ning edastada komisjonile.

(8) Abu Dhabi, Brasiilia, Dubai rahvusvaheline finantskeskus, Guernsey, Hongkong, India, Indoneesia, Mani saar, Jersey, Malaisia, Mauritius, Venemaa, Taiwan, Tai ja Türgi on kehtestanud audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemid või on neid kehtestamas. Teave nende süsteemide toimimise ja eeskirjade kohta ei ole siiski piisav. Nendelt kolmandatelt riikidelt ja territooriumidelt on vaja saada täiendavat teavet, et teostada põhjalikumat hindamist nende süsteemide samaväärsuse kohta lõpliku otsuse tegemiseks. Seepärast on asjakohane pikendada otsusega 2008/627/EÜ antud üleminekuperioodi audiitorite ja auditeerivate üksuste suhtes, kes esitavad auditiaruandeid nimetatud kolmandates riikides ja territooriumidel registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta.

(9) Kuigi Egiptust otsus 2008/627/EÜ ei hõlma, on Egiptus praeguseks kehtestanud audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemi. Egiptuselt on vaja saada täiendavat teavet, et teostada põhjalikumat hindamist kõnealuse riigi süsteemide samaväärsuse kohta lõpliku otsuse tegemiseks. Seepärast on asjakohane kohaldada üleminekuperioodi audiitorite ja audiitorühingute suhtes, kes esitavad auditiaruandeid Egiptuses registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta.

(10) Bermuda, Kaimanisaared, Iisrael ja Uus-Meremaa ei ole veel kasutusele võtnud audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimise ja sanktsioonide süsteemi. Need kolmandad riigid ja territooriumid võtsid siiski komisjoni ees avalikult selge kohustuse luua audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteem vastavalt direktiivi 2006/43/EÜ artiklites 29, 30 ja 32 sätestatud eeskirjadega samaväärsetele eeskirjadele. Seepärast on asjakohane pikendada otsusega 2008/627/EÜ antud üleminekuperioodi audiitorite ja auditeerivate üksuste suhtes, kes esitavad auditiaruandeid nimetatud kolmandates riikides ja territooriumidel registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta. Sellest hoolimata peaks komisjon hindama edusamme, mida kõnealused riigid ja territooriumid teevad 2011. aastal selliste õigusaktide vastuvõtmiseks, millega kehtestatakse audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimise ja sanktsioonide süsteem, ning analüüsima seda, kas tuleks lühendada kõnealuste kolmandate riikide ja territooriumide suhtes kohaldatavat üleminekuperioodi.

(11) Audiitorid ja auditeerivad üksused, kes esitavad auditiaruandeid Argentiinas, Bahamal, Tšiilis, Kasahstanis, Marokos, Mehhikos, Pakistanis ja Ukrainas registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta, said õiguse kasutada otsusega 2008/627/EÜ antud üleminekuperioodi. Sellest alates ei ole nad esitanud teavet oma auditi reguleerimis- ja järelevalvesüsteemide kohta. Neid asjaolusid arvestades näib, et need kolmandad riigid ei soovi enam tegutseda selle nimel, et komisjon tunnustaks nende auditeerimiseeskirju samaväärsetena liikmesriikide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemidega. Seepärast ei peaks pikendama neile otsusega 2008/627/EÜ antud üleminekuperioodi audiitorite ja auditeerivate üksuste suhtes, kes esitavad auditiaruandeid nimetatud kolmandates riikides registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta.

(12) Investorite kaitseks peaksid audiitorid ja auditeerivad üksused, kes esitavad auditiaruandeid käesoleva otsuse lisas loetletud kolmandates riikides registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta, saama üleminekuperioodil jätkata oma auditeerimistegevust Euroopa Liidus ilma, et nad oleksid registreeritud direktiivi 2006/43/EÜ artikli 45 alusel, vaid tingimusel, et nad esitavad nõutava teabe. Kui nad esitavad nõutava teabe, peaksid need audiitorid ja auditeerivad üksused saama jätkata oma tegevust seoses ajavahemikul 2. juulist 2010 kuni 31. juulini 2012 algavate majandusaastate raamatupidamise aastaaruandeid või konsolideeritud aruandeid käsitlevate auditiaruannetega. See otsus ei tohiks mõjutada liikmesriikide õigust kohaldada oma uurimiste ja sanktsioonide süsteeme selliste audiitorite ja auditeerivate üksuste suhtes.

(13) Käesoleva otsuse artiklis 1 loetletud kolmandates riikides või territooriumidel registreeritud äriühingu puhul, mille vabalt kaubeldavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda liikmesriigi reguleeritud turul, kuid ei ole lubatud kaubelda selle kolmanda riigi või territooriumi turul, kus ta on registreeritud, peaksid liikmesriigid tagama, et kõik sellise äriühingu raamatupidamisaruannetega seotud audititöövõtud on hõlmatud asjaomase kolmanda riigi või territooriumiga sõlmitud koostöölepetega, mis võimaldab kindlaks teha seda, millist avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemi kohaldatakse sellise äriühingu audiitorite suhtes. Juhul kui selliseid audititöövõtte teostab teise liikmesriigi audiitor või auditeeriv üksus, peaksid liikmesriigid tegema koostööd, tagamaks, et audititöövõtt kuuluks ühe nende avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemi reguleerimisalasse.

(14) Käesoleva otsuse lisas loetletud kolmandates riikides või territooriumidel registreeritud äriühingu puhul, mille vabalt kaubeldavate väärtpaberitega on lubatud kaubelda liikmesriigi reguleeritud turul, kuid ei ole lubatud kaubelda selle kolmanda riigi või territooriumi turul, kus ta on registreeritud, peaksid liikmesriigid tegema asjaomase kolmanda riigi või territooriumiga koostööd, tagamaks, et kõik sellise äriühingu raamatupidamisaruannetega seotud audititöövõtud on hõlmatud avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemiga. Juhul kui selliseid audititöövõtte teostab teise liikmesriigi audiitor või auditeeriv üksus, peaksid liikmesriigid tegema koostööd, tagamaks, et audititöövõtt kuuluks ühe nende avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemi reguleerimisalasse.

(15) Üleminekuperioodil ei tohiks liikmesriigid teha siseriiklikul tasandil otsuseid samaväärsuse kohta. Asjaolu, et audiitorid ja auditeerivad üksused, kes esitavad auditiaruandeid käesoleva otsuse lisas loetletud kolmandates riikides ja territooriumidel registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta, võivad käesoleva otsuse alusel jätkata oma auditeerimistegevust seoses direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 45 osutatud äriühingutega, ei tohiks takistada liikmesriike sõlmimast kvaliteeditagamise ülevaatusi käsitlevaid koostööleppeid liikmesriigi pädevate asutuste ja kolmanda riigi või territooriumi pädevate asutuste vahel.

(16) Komisjon peaks teostama järelevalvet üleminekukorra toimimise üle ja analüüsima edusamme, mida on teinud kolmandad riigid ja territooriumid, kellele on antud üleminekuperiood või kelle üleminekuperioodi on pikendatud. Üleminekuperioodi lõpus võib komisjon teha otsuse asjaomaste kolmandate riikide ja territooriumide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemide samaväärsuse kohta. Komisjon peaks läbi vaatama, kas liikmesriikidel on olnud probleeme seoses liikmesriikide audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemide samaväärseteks tunnistamisega käesoleva otsusega seotud kolmandate riikide ja territooriumide poolt.

(17) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi 2006/43/EÜ artikli 48 lõike 1 alusel loodud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Direktiivi 2006/43/EÜ artikli 46 lõike 1 kohaldamisel loetakse samaväärseteks liikmesriikide audiitorite ja audiitorühingute avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemidega seoses auditeerimistegevusega aastaaruannete või konsolideeritud aruannete puhul, mis käsitlevad alates

2. juulist 2010 algavaid majandusaastaid, järgmiste kolmandate riikide audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteeme:

1) Austraalia

2) Kanada

3) Hiina

4) Horvaatia

5) Jaapan

6) Singapur

7) Lõuna-Aafrika

8) Lõuna-Korea

9) Šveits

10) Ameerika Ühendriigid.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid ei kohalda direktiivi 2006/43/EÜ artiklit 45 audiitorite ja auditeerivate üksuste suhtes, kes esitavad kõnealuse direktiivi artikli 45 lõikes 1 osutatud auditiaruandeid käesoleva otsuse lisas loetletud kolmandates riikides ja territooriumidel registreeritud äriühingute ajavahemikul 2. juulist 2010 kuni 31. juulini 2012 algavate majandusaastate raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta juhul, kui asjaomane audiitor või auditeeriv üksus esitab liikmesriigi pädevatele asutustele kõik järgmised andmed:

a) asjaomase audiitori või auditeeriva üksuse nimi ja aadress ning andmed tema õigusliku struktuuri kohta;

b) kui audiitor või auditeeriv üksus kuulub võrgustikku, siis selle võrgustiku kirjeldus;

c) asjaomase auditi suhtes kohaldatud auditeerimisstandardid ja sõltumatuse nõuded;

d) auditeeriva üksuse kvaliteedi sisekontrollisüsteemi kirjeldus;

e) märge kas ja millal toimus audiitori või auditeeriva üksuse viimane kvaliteeditagamise ülevaatus ja vajalik teave ülevaatuse tulemuste kohta, välja arvatud juhul, kui kõnealuse teavet esitab kolmanda riigi pädev asutus. Kui teave viimase kvaliteeditagamise ülevaatuse tulemuste kohta ei ole avalik, peab liikmesriigi pädev ametiasutus käsitlema kõnealust teavet konfidentsiaalsena.

2. Liikmesriigid tagavad, et teatavad avalikkusele nende audiitorite ja auditeerivate üksuste nime ja aadressi, kes esitavad auditiaruandeid käesoleva otsuse lisas osutatud kolmandates riikides ja territooriumidel registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta, ning asjaolu, et nende kolmandate riikide ja territooriumide avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteeme ei tunnustata veel direktiivi 2006/43/EÜ artikli 46 lõike 2 tähenduses samaväärsetena. Samal eesmärgil võivad direktiivi 2006/43/EÜ artiklis 45 osutatud liikmesriikide pädevad asutused registreerida ühtlasi audiitoreid ja auditeerivaid üksusi, kes teostavad auditeid käesoleva otsuse lisas loetletud kolmandates riikides ja territooriumidel registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta.

3. Olenemata lõikest 1 võivad liikmesriigid kohaldada oma uurimiste ja sanktsioonide süsteeme audiitorite ja auditeerivate üksuste suhtes, kes teostavad auditeid lisas loetletud kolmandates riikides ja territooriumidel registreeritud äriühingute raamatupidamise aastaaruannete või konsolideeritud aruannete kohta.

4. Lõige 1 ei piira liikmesriigi pädevate asutuste ja lisas loetletud kolmanda riigi või territooriumi pädevate asutuste vaheliste kvaliteeditagamise ülevaatusi käsitlevate koostöökokkulepete kohaldamist, tingimusel et asjaomane kokkulepe vastab kõikidele järgmistele kriteeriumidele:

a) see hõlmab kvaliteeditagamise ülevaatusi, mis lähtuvad võrdse kohtlemise põhimõttest;

b) see on eelnevalt edastatud komisjonile;

c) see ei mõjuta direktiivi 2006/43/EÜ artikli 47 kohaseid komisjoni otsuseid.

Artikkel 3

Komisjon jälgib lisas osutatud kolmandates riikides ja territooriumidel valitsevat olukorda. Eelkõige kontrollib komisjon, kas lisas osutatud nende kolmandate riikide ja territooriumide pädevad asutused, kes on komisjoni ees avalikult võtnud kohustuse luua audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimiste ja sanktsioonide süsteemid, on loonud need süsteemid järgmiste põhimõtete alusel:

a) need süsteemid on audiitori kutsealast sõltumatud;

b) need tagavad noteeritud äriühingute auditite piisava järelevalve;

c) nende toimimine on läbipaistev ja tagab kvaliteeditagamise ülevaatuste tulemuste usaldusväärsuse;

d) neid täiendavad tulemuslikud uurimised ja sanktsioonid.

Bermuda, Kaimanisaarte, Iisraeli ja Uus-Meremaa puhul hindab komisjon edusamme, mida tehakse 2011. aastal selliste õigusaktide vastuvõtmiseks, millega kehtestatakse audiitorite ja auditeerivate üksuste avaliku järelevalve-, kvaliteeditagamise ning uurimise ja sanktsioonide süsteem. Vajaduse korral muudab komisjon vastavalt käesoleva otsuse lisa.

Artikkel 4

Artikli 1 punkti 10 kohaldamine lõpetatakse 31. juulil 2013.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 19. jaanuar 2011

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Michel BARNIER

LISA

KOLMANDATE RIIKIDE JA TERRITOORIUMIDE NIMEKIRI

Abu Dhabi

Bermuda

Brasiilia

Kaimanisaared

Dubai rahvusvaheline finantskeskus

Egiptus

Guernsey

Hongkong

India

Indoneesia

Mani saar

Iisrael

Jersey

Malaisia

Mauritius

Uus-Meremaa

Venemaa

Taiwan

Tai

Türgi